

Súd: Krajský súd Žilina  
Spisová značka: 8Co/448/2012  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5408200723  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2013  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová  
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5408200723.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Olgy Belkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, navrhovateľky: H. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. G. č. XXX, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou Mgr. Beátou Ďaďovou, advokátkou, so sídlom X., ul. X. R. č. XXX, proti odporcovi: E. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. G. č. XX, zastúpený splnomocneným zástupcom JUDr. Imrichom Hrončekom, advokátom, so sídlom Z. H., ul. X. H.. XX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7C/12/2008-177 zo dňa 15. augusta 2012, takto

### rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo veci samej **p o t v r d z u j e .**

Vo výroku o trovách konania rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

### o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom č. k. 7C/12/2008-177 zo dňa 15. 08. 2012 Okresný súd Dolný Kubín zrušil podielové spoluvlastníctvo navrhovateľky a odporcu k pozemkom zapísaným na LV č. XXX pre kat. úz. a obec R. G. pod „A“ pozemky parc. č. 183 - orná pôda o výmere 235 m<sup>2</sup>, parc. č. 184 - orná pôda o výmere 231 m<sup>2</sup>, parc. č. 243 - orná pôda o výmere 664 m<sup>2</sup> s tým, že do výlučného vlastníctva navrhovateľky prikázal parc. KN-C 230/16 o výmere 452 m<sup>2</sup> vytvorenú geometrickým plánom č. 7C-12/2008 vyhotoveného dňa 19. 02. 2010 Ing. J. F. a do výlučného vlastníctva odporcu prikázal parc. KN-C č. 230/15 - orná pôda o výmere 678 m<sup>2</sup>, vytvorenú geometrickým plánom č. 7C-12/2008 vyhotoveného dňa 19. 02. 2010 Ing. J. F.. Súd návrh na vyslovenie neplatnosti notárskej zápisnice N39/2007, NZ 18949/2007, NCRIs 18869/2007 zo dňa 17. 05. 2007 v časti I. ods. 2. v ktorom sú osvedčené podiely 2/5-iny k pozemkom parc. č. KN-E 183 o výmere 235 m<sup>2</sup> - orná pôda, parc. č. KN-E 184 o výmere 321 m<sup>2</sup> - orná pôda a parc. č. KN-E 243 o výmere 664 m<sup>2</sup> - orná pôda zapísané na LV č. XXX pre kat. úz. R. G., zamietol. Odporcu zaviazal k povinnosti navrhovateľke zaplatiť trovy konania 1.173,77 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľky do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Odporcu zaviazal k povinnosti nahradiť trovy konania štátu 3939,79 eur na účet Okresného súdu v Dolnom Kubíne vedený Štátnou pokladnicou č. účtu XXXXXXXXXX/XXXX do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, „... že medzi účastníkmi pri užívaní vyššie uvedených nehnuteľnosti dochádzalo k nezhodám a nedokázali uzavrieť dohodu o zrušení spoluvlastníctva a preto navrhovateľka podala návrh na súd. V danom prípade neboli žiadne okolnosti hodné osobitého zreteľa pre ktoré by prichádzalo do úvahy nezrušenie podielového spoluvlastníctva a jeho nevyporiadanie. Uvádzané parcely predstavovali v podstate pozemok medzi rodinnými domami navrhovateľky a odporcu. Okresný súd znaleckým posudkom rozdelil tento pozemok

tak, že dôsledne prihliadal na veľkosť podielov. Účelnosť využitia akceptoval tým, že novovytvorené parcely pri vyporiadaní dal do vlastníctva tomu zo spoluvlastníkov, ktorý mal novovytvorenú parcelu bližšie k svoju rodinnému domu. Navyše rešpektoval zásadu zbytočného nedrobenia pozemkov a vzniku miniatúrnych parciel, kedy dal znalcovi zamerať dve parcely ktoré predstavujú výmeru pripadajúcu na spoluvlastnícky podiel každého z účastníkov tak, aby v mieste stretu parciel 180,184 a 243 nevznikla parcela malej výmery. Okresný súd samozrejme vzhľadom na skutočnosť, že odporca tvrdil, že v prípade rozdelenia parciel podľa znaleckého posudku sa mu zamedzí prístup k iným parceliam ktoré má vo vlastníctve, resp. v spoluvlastníctve, skúmal aj túto skutočnosť. Toto tvrdenie, však ako zistil súd, bolo len účelové, korešpondujúce s jeho snahou získať výlučné vlastníctvo ku všetkým parceliam. Pokiaľ tvrdil, totižto že nebude mať prístup k parceliam 248, resp. 173, tak na pojednávaní dňa 27. 10. 2010 pokiaľ boli predkladané a oboznamované listy vlastníctva a príslušné mapy uznal, že k tej parcele, ktorú označil ako parc. KN č. 137 (resp. 173 podľa toho, či ide o parcely reg. „C“ alebo „E“) prístup má. Nakoniec, vyplýva to aj z LV č. XXX, kde je zrejmé, že odporca je podielovým spoluvlastníkom vo výške 1 k parc. č. 171/1,2,3, pričom aj z grafickej identifikácie parciel zaslanej katastrom ( č. l. 121 spisu) je zrejmé, že z parcele, ktorá mu pripadá v rámci vyporiadania (parc. č. 230/15) je prístup na parc. č. 171/3 a zrejme aj z parc. na ktorej stojí jeho rodinný dom. Rovnako, ako vyplýva zo Správy katastra Dolný Kubín zo dňa 17. 01. 2011 (č. l. 120 spisu) tak novovytvorená parc. 230/15, ktorá pripadá odporcovi v rámci vyporiadania, bude „spojená vlastníctvom“ cez EKN parc. č. 247/1 a 247/2 zapísané v LV č. XXX a XXX na E. J. v celku, to je CKN parc. č. 230/15 podľa GP a EKN parc. č. 247/1, 247/2,248 by spolu tvorili jeden súvislý pozemok vo vlastníctve odporcu v celku. Keďže teda okresný súd dôsledne vyporiadal spoluvlastníctvo podľa skutočnej výmery, akceptoval návrh znaleckého dokazovania vzhľadom na skutočnosť, že nešlo o parcely reg. „C“ a teda vzhľadom na geometrický znalecký plán mal k dispozícii presnú výmeru parciel ku ktorým vyporiadaval podielové spoluvlastníctvo, nebolo nutné pri takomto rozdelení vecí rozhodovať o prípadnej náhrade niektorému zo spoluvlastníkov.

V prejednávanej veci okresný súd skúmal aj právny záujem na strane jednotlivých účastníkov a v prípade návrhu kde odporca E. J. žiadal vysloviť neplatnosť notárskej zápisnice mal za to, že takýto právny záujem na jeho strane nie je, vzhľadom na právoplatný rozsudok vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 5C/23/2011, ktorý definitívne vyriešil otázku vlastníckych vzťahov medzi účastníkmi v prípade predmetných parciel. Preto návrh zamietol, navyše tu bol aj ďalší dôvod na zamietnutie a to skutočnosť, že samotná notárska zápisnica nie je právnym úkonom u ktorého by bolo možné rozhodovať o platnosti či neplatnosti a to či už relatívnej alebo absolútnej.

V zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) navrhovateľke, ktorá mala plný úspech vo veci okresný súd priznal právo na náhradu trov konania. Prihliadal pritom aj na správanie sa odporcu v spore, ktorý neuznával vlastníctvo navrhovateľky a predžil konanie, resp. vyvolal ďalšie trovy. Trovy priznané navrhovateľke spočívali v sume 100,- eur ktoré zaplatila v súvislosti so znaleckým dokazovaním, suma 139,22 eur predstavuje zaplatený súdny poplatok a zvyšok predstavujú trovy právneho zastúpenia. V prípade zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva predstavuje základná sadzba odmeny sumu 91,29 eur, v prípade určenia neplatnosti notárskej zápisnice sumu 48,63 eur, po spojení vecí predstavuje základná sadzba sumu 115,31 eur, resp. po 01. 06. 2010 predstavuje 109,78 eur. Okresný súd priznal ako úkony prípravu a prevzatie právneho zastúpenia vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva (91,29 eur + 5,90 eur režijný paušál), návrh na začatie konania (91,29 eur + režijný paušál 6,30 eur), pojednávanie na OS Dolný Kubín 29. 09. 2008 (91,29 eur + 6,30 eur režijný paušál), náhradu dopravy (17,64 eur), náhradu za stratu času (21,04 eur - 2 polhodiny) a to v súvislosti s účasťou právneho zástupcu na tomto pojednávaní, ďalej príprava a prevzatie právneho zastúpenia vo veci návrhu na vyslovenie neplatnosti notárskej zápisnice (115,31 eur + 6,30 eur režijný paušál), pojednávanie na OS Dolný Kubín dňa 02. 03. 2009 (115,31 eur + režijný paušál 6,95) v súvislosti s týmto úkonom aj náhradu dopravy (16,59 EUR) a strata času (23,18 eur - 2 polhodiny), pojednávanie na OS Dolný Kubín 27. 10. 2010 (109,78 eur + 7,21 eur režijný paušál), v súvislosti s účasťou na tomto pojednávaní aj náhrada dopravy (17,40 eur) a straty času (24,04 eur - 2 polhodiny), pojednávanie na OS Dolný Kubín 15.8.2012 (109,78 eur + 7,63 eur režijný paušál), v súvislosti s tým náhrada dopravy (18,60 eur) a strata času (25,42 eur - 2 polhodiny).

V zmysle § 148 ods. 1 O. s. p. okresný súd zaviazal podľa výsledku odporcu na úhradu trov štátu, ktoré vznikli v súvislosti s úhradou nákladov znaleckého dokazovania, ktoré štát hradil v celkovej výške 493,79 eur avšak kde sumu 100,- eur uhradila v rámci zálohy navrhovateľka. Neuhradená suma trov štátu potom predstavovala sumu 393,79 eur k úhrade ktorej súd zaviazal odporcu...".

Proti vyššie uvedenému rozsudku podala odporca, prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu odvolanie, na základe ktorého odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Prvostupňovému súdu vytýkal, že jeho rozsudok je nepreskúmateľný a nezodpovedá skutkovému a právnenému stavu veci.

Okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, že v rámci zistenia podmienok použitia jednotlivých spôsobov vyporiadania zrušeného spoluvlastníctva prihliadal na veľkosť podielov ako aj na účelnosť využitia novovytvorených parciel pri vyporiadaní tak, aby každý zo spoluvlastníkov mal novovytvorenú parcelu bližšie ku svojmu rodinnému domu. Ďalej uviedol, že odporcove tvrdenie o zamedzení prístupu k iným parceliam, ktoré má vo vlastníctve resp. spoluvlastníctve je iba účelové, korešpondujúce s jeho snahou získať výlučné vlastníctvo ku všetkým parceliam. Takéto dôvody prvostupňového súdu neobstoja a možno ich považovať za také, ktoré porušujú zásadu rovnosti účastníkov v občianskom súdnom konaní. Z dôvodov rozhodnutia vyplýva, že prvostupňový súd sa vyporiadal iba s tvrdeniami a dôkazmi predloženými navrhovateľkou a na odporcove tvrdenia a navrhnuté dôkazy neprihliadal a vyvodil z nich iba „záver od zeleného stola“.

Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Robí tak postupom upraveným v ustanovení § 120 a nasl. O. s. p. Jedným z dôkazných prostriedkov je aj výsluch účastníka. Odporca ako účastník konania okrem toho, že vyjadril svoj nesúhlas s návrhom na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, poukázal skutočnosti, že rozdelením nehnuteľností by nemal prístup k nehnuteľnosti parc. č. KN 248 a tým by mal zamedzenú možnosť užívania predmetnej nehnuteľnosti v rámci vyporiadania.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd sa nedostatočným spôsobom vyporiadal so skúmaním podmienok ustanovených v § 142 Obč. zákonníka, pri svojom rozhodovaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Podľa vety druhej § 142 ods. 1 Obč. zák., je povinnosťou súdu prihliadať na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Prvostupňový súd už túto prioritnú podmienku dostatočným spôsobom nezohľadnil a neskúmal záväzné poradie vyporiadania podielového spoluvlastníctva t. j. reálne rozdelenie veci tak, že nejde iba o faktickú možnosť rozdelenia veci, ale na to ako sa po rozdelení nehnuteľnosti bude môcť účelne využiť daná nehnuteľnosť prikázaná tomu ktorému účastníkovi v danom prípade odporcovi, ktorý počas celého konania tvrdil, že nemá na svoju nehnuteľnosť - parc. KN č. 248 prístup.

Ďalej odvolateľ poukázal na to, že v nehnuteľnostiach parc. KN č. 171/1, 171/3 a 173 je spoluvlastníkom v 1/4-ine a E. F. a A. B. sú vlastníci v druhej polovici. Z uvedeného vyplýva, že nie je výlučným vlastníkom uvedených nehnuteľností a prístup na tieto parcele by závisel iba od dobrej vôle spoluvlastníkov, čo navodzuje pre neho stav právnej neistoty.

Prvostupňový súd tiež opomenul, že jedným z dôkazných prostriedkov je dokazovanie ohliadkou, ktoré je zapracované v O. s. p. v § 130. Ohliadkou na mieste samom súd zisťuje skutkové okolnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie. Bez ohliadky na mieste samom okresný súd nemohol zaujať stanovisko, že tvrdenie odporcu je iba účelové a preto nezistil riadne skutkový stav. Následkom toho dospel aj k nesprávnemu právnenému záveru, ktorý spôsobil nepreskúmateľnosť rozhodnutia vo veci samej.

Okresný súd pri posúdení otázky účelného využitia nehnuteľnosti tiež neprihliadal na to, že predmetnú nehnuteľnosť odvolateľ užíval výlučne sám dobromyseľne ako svoju vlastnú, túto obhospodaroval, udržiaval, investoval navožením zeminy a ani pri tomto výkone zveľadenia predmetnej nehnuteľnosti mu nikto z právnych predchodcov navrhovateľky nebránil v jeho činnosti.

Reálne rozdelenie podľa výšky podielov predmetu spoluvlastníctva neprichádza v úvahy a tak prvostupňový súd mal návrh zamietnuť.

Vo vzťahu čo do výroku o povinnosti nahradiť trovy konania a právneho zastúpenia navrhovateľke ako aj čo do náhrady trov štátu odvolateľ uviedol, že prvostupňový súd dôvodil priznanie trov právneho zastúpenia navrhovateľky ust. § 142 ods. 1 O. s. p., keď dospel k záveru, že navrhovateľka bola v konaní úspešná. Povinnosť nahradiť trovy konania podľa citovaného zákonného ustanovenia sa môže

v konkrétnom prípade javiť ako neprímeraná tvrdosť. Okresný súd zaviazal odporcu na náhradu trov konania navrhovateľke v celom rozsahu bez ďalšieho skúmania okolností a skutočností vyplývajúcich pre použitie ust. § 150 O. s. p., čo musí súd z úradnej povinnosti skúmať. Podľa § 150 O. s. p., veta prvá, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

V zmysle tohto zákonného ustanovenia môže súd vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa účastníkovi, ktorý by mal právo na náhradu trov konania voči druhému účastníkovi túto náhradu trov konania celkom alebo sčasti nepriznať. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. V tejto súvislosti súd prihliada k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania prihliada na okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku prihliada na postoj účastníka v konaní

Prvostupňový súd neprihliadal na majetkové pomery odporcu ako účastníka konania, nezisťoval najmä tú skutočnosť, že je poberateľom starobného dôchodku vo výške 343 eur. Bez skúmania sociálnej situácie nemal prvostupňový súd rozhodnúť a preto aj je jeho rozhodnutie predčasné a tým aj nespravodlivé. Odporca býva so svojou sestrou Mgr. U. J., ktorá je dôchodkyňa a poskytuje mu stravovanie a prípadné finančné prostriedky na ošatenie.

Okresný súd nesprávne rozhodol o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tiež preto, lebo neprihliadal na predmet konania, ktorým je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, v ktorom je opodstatnené uvažovanie o vhodnosti aplikácie ust. § 142 ods. 2 O. s. p. podľa ktorého mal vysloviť, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Súčasne podal odporca odvolanie aj proti výroku o povinnosti zaplatiť Okresnému súdu v Dolnom Kubíne náhradu trov štátu, ktoré predstavujú sumu 393,79 eur.

Pri rozhodovaní o tejto náhrade trov štátu prvostupňový súd nebral do úvahy jednu z rozhodných skutočností pre aplikáciu ust. § 148 ods. 1 O. s. p., ktorou je skúmanie, či na strane zaviazaného účastníka konania nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Zistenie uvedenej skutočnosti súd je povinný pre zistenie predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov postupovať podľa § 138 ods. 1 O. s. p. Iba po zohľadnení všetkých okolností musí súd posúdiť, či účastník spĺňa predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. Pokiaľ ide o moje dôvody ako som už vyššie uviedol poberateľom starobného dôchodku, z čoho vyplýva, že spĺňam podmienky nie len sociálne ale aj ďalšiu podmienku, že nešlo u mňa o svojvoľné bránenie vlastníckeho práva.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení zo dňa 30. 10. 2012 prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne odvolací súd žiadala, aby rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, stotožňujúc sa so závermi okresného súdu.

V bližších podrobnostiach uviedla, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že bola aktívne legitimovaná na podanie žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, pretože je podielovou spoluvlastníčkou pozemkov, ktoré sú predmetom konania. Je taktiež zrejmé, že pri hospodárení so spoločnou vecou dochádzalo neustále medzi podielovými spoluvlastníkmi k nezhodám, čo vyplynulo aj zo samotného postoja odporcu v tomto súdnom konaní. Odporca neustále popieral vlastnícke právo navrhovateľky k hore uvedeným pozemkom, a preto sa v konaní snažil namietat' platnosť notárskej zápisnice, ktorou navrhovateľka osvedčila vydržanie predmetných nehnuteľností a tiež aj podal žalobu o určenie vlastníckeho práva, ktorá bola vedená na Okresnom súde pod sp. zn. 5C/23/2011 Táto žaloba bola Okresným súdom zamietnutá a tento rozsudok bol aj potvrdený na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 6Co/23/2012. Svojím postojom v konaní neustále dával najavo, že sa pokladá za výlučného vlastníka uvedených pozemkov.

Z uvedeného vyplýva, že nemohlo dôjsť k dohode o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a preto zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo súd a navrhovateľka má za to, že zákonným spôsobom. Boli naplnené všetky hmotnoprávne predpoklady na to, aby súd postupoval v zmysle ust. § 142 Občianskeho zákonníka a teda vyporiadal podielové spoluvlastníctvo reálnym rozdelením nehnuteľností podľa znaleckého posudku č. 16/2010 Ing. J. F., pričom s ohľadom na zásadu účelného

využitia veci a veľkosti spoluvlastníckych podielov, prisúdil do výlučného vlastníctva navrhovateľke novovytvorenú parcelu č. 230/16 a odporcovi novovytvorenú parcelu č. 230/15. Prihliadal pri tom na to, aby novovytvorené pozemky boli bližšie k rodinným domom účastníkov konania a tiež aj na veľkosť spoluvlastníckych podielov.

Čo sa týka námietky odporcu, že okresný súd nevykonal riadne navrhnuté dokazovanie, s týmto nemožno súhlasiť. Súd sa práve naopak vysporiadal s tvrdením odporcu, že týmto rozdelením nehnuteľností nebude mať prístup na jeho ďalšie pozemky. Bolo zabezpečené vyjadrenie Správy katastra v Dolnom Kubíne, kde sa konštatuje, že odporca bude mať aj v prípade takéhoto rozdelenia prístup na ďalšie nehnuteľnosti, ktoré vlastní. Je irelevantné, že je len podielovým spoluvlastníkom pozemku, cez ktorý má prístup k ďalšiemu svojmu pozemku. Je väčšinovým podielovým spoluvlastníkom a podiel vyjadruje podľa ust. § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. V zmysle ust. § 139 ods. 1 z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne. Ods. 2 citovaného ustanovenia hovorí: „ O hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.“

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že nemôže dôjsť k situácii, aby bol odporca obmedzovaný vo výkone svojho vlastníckeho práva len preto, že mu ostatní podieloví spoluvlastníci neumožnia prechod cez spoločný pozemok.

Čo sa týka ohliadky, keď odporca v odvolaní namieta, že súd ju v rámci vykonávania dokazovania nevykonal, treba poukázať na skutočnosť, že vykonať tento dôkazný prostriedok v priebehu konania ani odporca nenavrhol. V závere konania bol poučený v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., že musí všetky dôkazy označiť do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania, pretože na dôkazy označené neskôr súd neprihliada. V tejto súvislosti navrhovateľka poukázala na ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak ich vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Mala za to, že okresný súd rozhodol na základe dokazovania, ktoré bolo dostačujúce. V rámci konania bol zabezpečený znalecký posudok. Znalec vykonal ohliadku pozemkov, na ktorej sa zúčastnil aj odporca a na jej základe a na základe požiadaviek súdu vypracoval geometrický plán, v ktorom bol presne zameraný skutkový stav. Preto si myslíme, že ohliadka miesta by bola v zmysle hospodárnosti konania nadbytočná a nemala žiadnu preukaznú hodnotu.

V zmysle hore uvedeného navrhovateľka poukázala aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn.: 25Co/21/2006, kde sa konštatuje, že: „Najprirodzenejším spôsobom likvidácie spoluvlastníckych vzťahov je rozdelenie veci podľa výšky ich spoluvlastníckych podielov. Predpokladom použitia tohto spôsobu zrušenia spoluvlastníctva však je, že ide o deliteľnú vec a že jej rozdelenie je funkčne opodstatnené, t.j. vtedy keď rozdelením vzniknú samostatné veci, ktoré vlastníkom môžu aj naďalej slúžiť spôsobom, ktorý zodpovedá ich povahe a spoločenskému poslaniu.“

Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd správne aplikoval zásady uvedené v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku o náhrade trov konania a to najmä podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Navrhovateľka mala snahu vyhnúť sa súdnemu konaniu, preto odporcovi zaslala aj návrh na uzatvorenie dohody zo dňa 06. 11. 2007, ktorý bol odporcovi doručený dňa 14. 11. 2007. Prostredníctvom svojho právneho zástupcu zaslal odporca navrhovateľke stanovisko, z ktorého vyplynulo, že nielenže nemá záujem uzatvoriť dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ale aj popiera nárok navrhovateľky na jej spoluvlastnícky podiel. Preto nemala navrhovateľka inú možnosť ako obrátiť sa na súd so žalobou, ktorá svojím žalobným petitom v plnom rozsahu zodpovedala predžalobnému návrhu. Pri jeho koncipovaní sa snažila navrhnuť vyporiadanie pod. spoluvlastníctva spôsobom, ktorý by v čo najmenšej miere zaťažoval účastníkov konania zbytočnými nákladmi. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cz 4/7, R 31/1972 sa konštatuje, že „V konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva má pre použitie ustanovenia § 150 O. s. p. význam zistenie toho, či navrhovateľ pred podaním návrhu na súd ostatným spoluvlastníkom navrhol zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva dohodou, a to spôsobom, ktorý uplatnil v návrhu na začatie konania na súde a dosiahol plný úspech vo veci.“

Preto okresný súd postupoval správne, keď priznal navrhovateľke náhradu trov konania, vzhľadom k tomu, že dosiahla plný úspech vo veci. Súd v rozsudku určil vyporiadanie reálnym rozdelením pozemkov, tak ako to navrhovateľka navrhovala. Žiada sa poukázať aj na postoj odporcu v konaní, ktorý mimochodom vyplýva aj z podaného odvolania, keď neustále predlžoval súdne konanie a vyvolával ďalšie súdne trovy.

Aplikácia § 150 O. s. p. je podľa možná len vo výnimočných prípadoch. Skutočnosť, že odporca je dôchodcom a nemá finančné prostriedky na súdne konanie, bola odporcovi známa už pri podaní návrhu a preto ho mala viesť k ukončeniu sporu bez zbytočných nákladov, čo však neurobil. Z uvedeného vyplýva, že nemôže byť na škodu navrhovateľke, ktorá sa snažila predísť súdnemu sporu, aby jej preto, že odporca v odvolaní uvedie, že je dôchodcom, nebola priznaná náhrada trov konania.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu vo veci samej podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil a vo výroku o trovách konania podľa § 221 ods. 1, 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z nasledovných dôvodov:

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ - odporca, ako aj v písomnom vyjadrení navrhovateľ konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O. s. p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. S námietkou nedostatočne zisteného skutkového stavu a neskúmaním podmienok ustanovených v § 142 Obč. zákonníka sa odvolací súd nestotožnil. Oboznámiac sa s dôvodmi napadnutého rozhodnutia ako aj obsahom spisového materiálu bol odvolací súd toho názoru, že okresný súd sa dôsledne vysporiadal s tvrdením odporcu, že samotným rozdelením nehnuteľností nebude mať prístup na jeho ďalšie pozemky. Z vyjadrenia Správy katastra v Dolnom Kubíne zo dňa 17. 01. 2012 (č. I. 120 spisu) vyplýva, že odporca bude mať aj v prípade takého rozdelenia ako je uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku prístup na ďalšie nehnuteľnosti, ktoré vlastní. Tiež správne poznamenala navrhovateľka, že je irelevantné to, že odporca je len podielovým spoluvlastníkom pozemku, cez ktorý má prístup k ďalšiemu svojmu pozemku. Ako podielový spoluvlastník a zároveň väčšinový má totiž právo vyplývajúce zo spoluvlastníctva k spoločnej veci nehnuteľnosť užívať a teda aj cez ňu prechádzať. Odvolací súd dospel k záveru, že boli dodržané všetky záväzné pravidlá stanovené pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva tak, ako vyplývajú z ust. § 142 Obč. zákonníka, ktorými sa okresný súd pri rozhodovaní dôsledne spravoval a preto námietka nesprávneho právneho posúdenia neobstojí. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslom. Odvolací súd dospel k záveru, že skutkové a právne závery okresného súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku ako

celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) Za porušenie základného práva zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

Odvoláciu námietku nevykonania navrhovaných dôkazov odvolací súd nepovažoval za dôvodnú, keďže zo žiadnych ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva, že je povinnosťou prvostupňového súdu vykonať všetky navrhované dôkazy. Podľa § 120 ods. 1 O. s. p. súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Odvolací súd sa stotožnil s tým, že už tie dôkazy, ktoré boli doposiaľ vykonané poskytovali dostatočný podklad pre rozhodnutie okresného súdu aj bez vykonania ohliadky na mieste samom. Taktiež nebol dôvod opätovne sa zaoberať tvrdeniami odporcu, že sa cíti byť vlastníkom spornej nehnuteľnosti, keďže táto otázka už bola definitívne vyriešená v inom konaní (sp. zn. 5C/23/2011). Napokon správne prvostupňový súd konštatoval aj nedostatok naliehavého právneho záujmu (§ 80 písm. c) O. s. p.) na vyslovení neplatnosti notárskej zápisnice.

Vo výroku o trovách konania odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie majúc za to, že sa dôsledne nezoberal tým, či v prejednávanej veci neboli naplnené dôvody hodné osobitého zreteľa pre aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O. s. p. V zmysle citovaného ustanovenia ak sú tu dôvody hodné osobitého zreteľa nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol, skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť

Aplikácia ustanovenia § 150 O. s. p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitého zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitého zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní (z odôvodnenia rozsudku NS SR sp. zn. MCdo 14/99).

Povinnosť nahradiť trovy konania, stanovená podľa § 142, § 143, § 146 ods. 2, § 147 a § 148, sa môže v konkrétnom prípade javiť ako neprimeraná tvrdosť. Ustanovenie § 150 preto umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitého zreteľa účastníkom alebo štátu, ktorí by inak mali právo na náhradu trov, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či tu sú dôvody hodné osobitého zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností v konkrétnej veci.

V danom prípade prvostupňový súd neskúmal či zaviazanie odporcu na náhradu trov konania nepredstavuje voči nemu už zmieňovanú neprimeranú tvrdosť zákona. Zo súdnej praxe je známych viacero prípadov kedy súdy v konaniach o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva aplikovali na rozhodnutie o trovách ust. § 150 O. s. p. majúc za to, že návrh mohol podať ktorýkoľvek z podielových spoluvlastníkov, pričom aj rozhodnutie bolo v záujme každého z nich. V danom prípade rozhodnutie o trovách okresný súd odôvodnil veľmi stroho len tým, že prihliadol na správanie sa odporcu v spore, ktorý neuznával vlastníctvo navrhovateľky a predžil konanie, resp. vyvolal ďalšie trovy, vezmúc pritom v úvahu aj zásadu úspechu v konaní. Odvolací súd bolo toho názoru, že uvedené odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je nedostatočné. Konkrétne prvostupňový súd neposúdil okolnosti danej veci a tiež nevzal v úvahu osobné a ekonomické pomery na strane tak navrhovateľky ako aj odporcu. Keďže všetky uvedené skutočnosti vyšli najavo ešte počas konania pred okresným súdom odvolací súd výrok o trovách prvostupňového konania podľa § 221 ods. 1,2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí prvostupňový súd rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.